

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Detaljplanändring för fastigheten Mosås 8:3 m. fl. Norra Mariebergs handelsområde

Enligt 6 kap. 5-7 §§ miljöbalken ska kommunen göra en undersökning av miljöeffekter när en plan upprättas eller ändras, för att avgöra om genomförandet av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om planen bedöms medföra betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning upprättas.

Undersökningen av betydande miljöpåverkan ska göras i ett tidigt skede av planprocessen. Dokumentet ska fungera som ett verktyg för att komma fram vilka negativa miljökonsekvenser planförslag kan få och hur de kan undvikas eller begränsas.

Handläggare Detaljplanenheten: Bettina Widell
Samråd med Länsstyrelsen den: 2024-09-12
Senast reviderad: 2024-09-04

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Information om planen	4
Planens syfte	4
Allmän beskrivning av planområdet	4
Sammanfattande bedömning av förslagets miljöpåverkan	5
UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	6
Överensstämmelse med tidigare ställningstaganden	6
Överstämmelse med översiktsplanen (ÖP)	6
Överensstämmelse med övriga ställningstaganden	7
Nollalternativ	7
Verksamheter & åtgärder som kan medföra BMP	8
Verksamheter & åtgärder som medför särskilda krav på redovisning i planbeskrivning vid BMP	8
Riksintressen & områdesskydd	9
Mark och landskap	10
Naturmiljö	11
Vatten	12
Hälsa, störningar & risker	13
Sociala värden	14
Kulturmiljö	15

Att bedöma miljöeffekter och betydande miljöpåverkan

När en kommun upprättar eller ändrar en detaljplan ska kommunen bedöma om detaljplanens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Detta kallas i miljöbalkens sjätte kapitel för "undersökning". Kommunen ska i undersökningen ta hänsyn till ett antal kriterier, bland annat miljöeffekter. Undersökningen ska utgå från de kriterier som finns i miljöbedömningsförordningen och i varje enskilt fall ska det avgöras om genomförandet av en detaljplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Att identifiera, beskriva och bedöma effekter på människors hälsa och miljön är centralt i en miljöbedömning.

Enligt **miljöbalken 6 kap 2 §** beskrivs att miljöeffekter avser direkta eller indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt på miljön eller människors hälsa. Miljöeffekter är inte begränsade geografiskt, det vill säga de kan uppstå både i närområdet och långt bort. De kan uppstå både inom och utanför Sveriges gränser. I miljöbalken listas följande 6 punkter som en sammanfattning av vad bedömning av miljöeffekter kan innefatta:

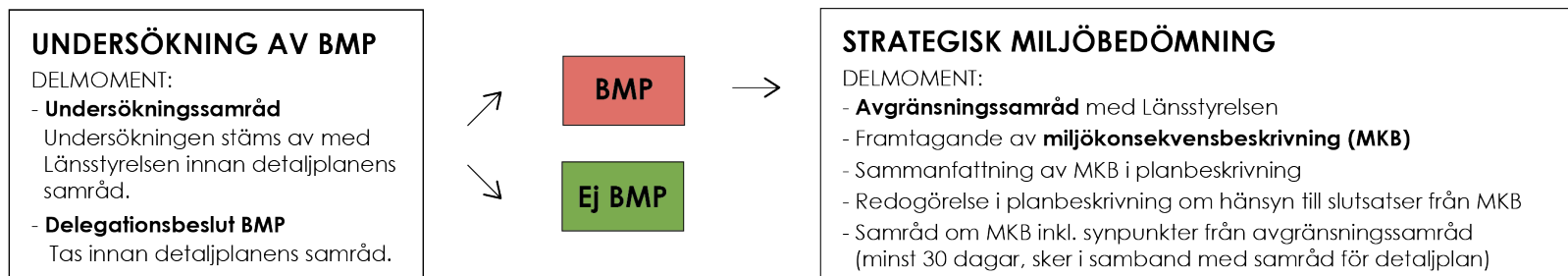
1. befolkning och människors hälsa,
2. djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap., och biologisk mångfald i övrigt,
3. mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö,
4. hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt,
5. annan hushållning med material, råvaror och energi, eller
6. andra delar av miljön.

Att listan avslutas med sjätte punkten "andra delar av miljön" betyder att definitionen av miljöeffekter också omfattar effekter på andra delar av miljön än de delar som framgår av punkterna 1-5. Listan ska alltså inte anses vara uttömmande.

Hur ska undersökningen utföras?

Planhandläggare/projektledare ansvarar för att upprätta ett utkast på undersökningen. Innehåll och frågor som dyker upp kan diskuteras på projektgruppsmöten, teamträffar, verkstad eller enhetsmöte vid behov.

Undersökningssamråd (MB 6 kap. 6§)

Under framtagandet av undersökningen ska samråd ske med Länsstyrelsen, samt vid behov även med andra berörda myndigheter och kommuner. Samråd med Länsstyrelsen om undersökningen görs i samband med månadsavstämningen med Länsstyrelsen och innan detaljplanens samråd. Vid detaljplaner där BMP befaras eller konstateras bör samråd med Länsstyrelsen ske tidigt i processen. Ett utkast till planhandlingar och bedömning av BMP i form av denna undersökning tas med till avstämningen.

Innan detaljplanen skickas ut på samråd ska ett särskilt beslut fattas om planen kan antas innebära BMP tas utifrån undersökningens bedömning (MB 6 kap. 7§). Beslutet tas på delegation av verksamhetschef eller förvaltningsdirektör i samband med att detaljplanen passerar KB/PB inför samrådsutskick. Mall för delegationsbeslutet finns i W3D3, mallen fylls i och bifogas i handlingarna till KB inför samrådsutskick.

Om större förändringar av detaljplanens innehåll sker efter att undersökningen har utförts bör undersökningen göras om och ett nytt delegationsbeslut fattas.

Avgränsningssamråd (MB 6 kap. 9§)

Om BMP konstateras i undersökningen, ska en strategisk miljöbedömning genomföras. Ett avgränsningssamråd ska ske med länsstyrelsen för att bestämma inriktning och innehåll för miljöbedömningen. Se Boverkets hemsida för mer information.

Information om planen	
Planändringens syfte <p>Syftet med detaljplanändringen är att även möjliggöra för handel med livsmedel i den delen av detaljplanen som i nuläget endast medger handel med skrymmande varor.</p>	Bild på planområde
Allmän beskrivning av planområdet <p>Planområdet ligger i Norra Mariebergs handelsområde. Området gränsar till E20 i väster och Kumlavägen i öster.</p>	

Sammanfattande bedömning av förslagets miljöpåverkan	Bedöms planförslagets genomförande innebära betydande miljöpåverkan (BMP)? ☐ Ja ☒ Nej
Motivering Motiverat ställningstagande om betydande miljöpåverkan utifrån bedömning av miljöeffekter.	Planförslagets genomförande bedöms inte innebära betydande miljöpåverkan. Bedömningen grundas på att ändringen från användningen Handel med skrymmande varor till användningen Detaljhandel inte förväntas innebära så stora förändringar mot gällande detaljplan. Trafikflöden kan eventuellt komma att öka men i och med införandet av den nya trafikplatsen bedöms kapaciteten i vägsystemet vara tillräckligt. Planändringen avser inte ändra någon byggrätt eller andra gränser och påverkan på eventuella natur- och kulturvärden anses utredda i gällande detaljplan.
Övrigt Övriga aspekter att beakta i planarbetet	

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	
Överensstämmelse med tidigare ställningstaganden	<p>Bedöms planförslaget stämma överens med översiktsplanen?</p> <p>☒ Ja</p> <p>☐ Nej</p> <p>☐ Delvis</p>
<p>Överstämelse med översiktsplanen (ÖP)</p> <p>Exempel på bedömningskriterier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvecklingsstrategi (omvandling, förtätning, utveckling kopplat till befintliga strukturer) • Markanvändning • Bebyggelse typer • Sociala mål (t.ex. integration/segregation, barriärer, socioekonomisk blandning) • Platsens lämplighet, lokaliseringsprövning • Kumulativa effekter • Klimatpåverkan 	<p>Detaljplanändringen bedöms vara förenlig med översiktsplanens intentioner. I översiktsplanen är Mariebergs handelsområde utpekad som regional kärna avseende handel och anses vara ett område i staden som tack vare sitt handels- och serviceutbud har stor betydelse för såväl kommunen som regionen.</p> <p>I de ställningstagande som görs i översiktsplanen gällande Handel och annan kommersiell service går det att utläsa att Örebro kommun prioriterar utveckling av City och Marieberg som större handelsområden och att tillkommande etableringar eller omflyttningar av volymhandel ska fokuseras till dessa platser.</p> <p>Planändringen möjliggör för etablering av handel med livsmedel vilket inte medges i gällande detaljplan. Vad gäller etableringar för dagligvaruhandel ska den enligt ställningstaganden i översiktsplanen i första hand lokaliseras till bostadsnära lägen med god tillgänglighet för gång, cykel och kollektivtrafik. Även om platsen ligger i ett externt handelsområde där besökare till största del är bilburna finns god tillgänglighet för gång, cykel och kollektivtrafik (när gällande plan är färdigutbyggd). Platsen är även lokaliserad på gångavstånd till Mariebergs bostadsområde.</p> <p>Detaljplanändringen är ett sätt att uppfylla de ställningstaganden i översiktsplanen som handlar om att kommunen ska möjliggöra för näringslivets expansion genom att säkerställa att det finns detaljplanerad mark för verksamhetsändamål samt att kommunen ska erbjuda ett varierat utbud av lokaliseringsmöjligheter för olika näringslivsbehov.</p> <p>I kommunens strategidokument för arkitektur och byggande lyfts ambitionen att göra handels- och verksamhetsområden tätare, grönnare och mer tillgängliga. Exempelvis genom att planera för infrastruktur, spara befintlig grönska samt att planera smart gällande hårdgjorda ytor i relation till genomsläppliga ytor. Detaljplanändringen avser inte ändra befintlig infrastruktur eller exploateringsgrad. Hur befintlig grönska kan sparas blir en fråga för ett senare förstudieskede inför markanvisning.</p>

<p>Överensstämmelse med övriga ställningstaganden</p> <p>Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • FÖP • Planprogram • Trafikprogram • Grönstrategi • Strategi för arkitektur & byggande • Hållbarhetsprogram • Vattenplanen 	
<p>Nollalternativ</p> <p>Nollalternativet beskriver den sannolika utvecklingen och miljöpåverkan på platsen om planen inte genomförs.</p> <p>Exempel på frågeställningar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilka typer av verksamheter/aktiviteter förekommer eller tillåts på platsen idag? • Vilken utveckling på platsen är mest sannolikt utifrån nuvarande förutsättningar och den sannolika utvecklingen i framtiden? 	<p>Om planändringen inte genomförs gäller fortsatt användningarna handel med skrymmande varor samt kontor på platsen. Företagsetableringar som innebär handel med livsmedel får lokaliseras till annan plats. Örebro kommuns ställningstagande att alltid ha detaljplanelagd mark för nya företagsetableringar kan eventuellt inte uppnås.</p>

Verksamheter & åtgärder som kan medföra BMP	Verksamheter & åtgärder som medför särskilda krav på redovisning i undersökning och planbeskrivning
<p>MB 7 kap 28 § a</p> <p>Enligt MB 7 kap 28 § a ska det antas att en åtgärd eller verksamhet som påverkar ett Natura 2000-område på ett betydande sätt ska medföra betydande miljöpåverkan (BMP)</p> <p>Kan detaljplanens genomförande innebära åtgärder eller verksamheter som påverkar ett Natura 2000-område på ett betydande sätt?</p> <p>☐ Ja ☒ Nej</p>	<p>Miljöbedömningsförordning 10 § och PBL 4 kap. 34 §</p> <p>Enligt miljöbedömningsförordningen 10 § ska undersökningen ta hänsyn till fler aspekter om den innefattar någon av de verksamheter som anges nedan. Om BMP konstateras utifrån något av nedanstående verksamheter finns det därtill ett antal krav i PBL 4 kap 34 § på hur den strategiska miljöbedömningens innehåll och slutsatser ska redogöras för i planbeskrivningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Industriområde • Köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat stadsbyggnadsprojekt. • Skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggning • Hamn för fritidsbåtar • Hotellkomplex, fritidsby utanför sammanhållen bebyggelse • Campingplats, en nöjespark eller en djurpark. • Nöjes - eller djurpark • Spårväg eller tunnelbana <p>Bedöms detaljplanen medföra betydande miljöpåverkan (BMP) utifrån någon av ovanstående ändamål?</p> <p>☐ Ja (anpassa redogörelsen för miljöbedömningen i planbeskrivningen så att den även uppfyller de krav som anges i 6 kap 35, 37 och 43 §§ MB.) ☒ Nej</p> <p>Omfattar detaljplanen och denna undersökning något av de verksamheter som listas ovan?</p> <p>☐ Ja ☒ Nej</p>
<p>Motivera svar och beskriv konsekvens nedan och om detta bedöms medföra:</p> <p><i>Planområdet ligger inte i närheten av något Natura 2000-område och bedöms inte ha några indirekta kopplingar/effekter på något Natura 2000-område sett till dess geografiska placering eller dess föreslagna markanvändning.</i></p>	<p>Om du svarat ja på någon av ovanstående frågor, beskriv kortfattat verksamhetens utmärkande egenskaper, lokalisering och miljöeffekter:</p>

<p>Riksintressen & områdesskydd</p>	<p>Platsen</p> <p>Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån värden och brister på platsen.</p>	<p>Påverkan</p> <p>Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs</p>	<p>Konsekvens</p> <p>Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP</p>
<p>Exempel på parametrar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riksintresse • Naturresevat • Natura 2000-område • Nationalpark • Naturminne • Strandskydd • Biotopskydd • Naturvårdsavtal • Vattenskyddsområde <p>Beskriv ytterligare parametrar i fält till höger om de saknas i listan.</p>	<p><i>Planområdet gränsar till riksintresse för väg. E20 ingår i det nationella stamvägnätet som är av särskild betydelse. Sträckan ingår även i det av EU utpekade Trans-European Transport Network.</i></p>	<p><i>I gällande detaljplan planeras en trafikplats vid E20 som beräknas avlasta befintliga av/påfarter vid handelsområdet. Detaljplanändringen från endast handel med skrymmande varor till ospecificerad detaljhandel beräknas inte medföra någon påverkan på riksintresset.</i></p>	<p><i>Ingen påverkan</i></p>

<p>Mark och landskap</p>	<p>Platsen</p> <p>Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.</p>	<p>Påverkan</p> <p>Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs</p>	<p>Konsekvens</p> <p>Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP</p>
<p>Exempel på parametrar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Topografi • Geologi • Ras, skred, erosion • Drumlinområde, • Rullstensås, • Moränformation, • Förkastningsbrant • Jordbruksmark • Skogsbruksmark. • Oexploaterad mark <p>Beskriv ytterligare parametrar i fält till höger om de saknas i listan.</p>	<p>Delar av planområdet ligger på rullstensås.</p>	<p>Detaljplanändringen avser inte ändra någon byggrätt. Frågor gällande känslighet och naturvärden anses utredda i gällande detaljplan.</p>	<p>Ingen påverkan</p>
	<p>Delar av planområdet ligger på sandmiljö</p>	<p>Väsentliga delar av sandmiljön är i gällande detaljplan sparad som naturmark. Detta förändras inte i och med ändringen.</p>	<p>Ingen påverkan</p>

<p style="text-align: center;">Naturmiljö</p>	<p style="text-align: center;">Platsen</p> <p>Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.</p>	<p style="text-align: center;">Påverkan</p> <p>Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs</p>	<p style="text-align: center;">BMP</p> <p>Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP</p>
<p>Exempel på parametrar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naturtyp • Vegetation & djurliv • Gröna värdekärnor, förstärkningsområdet, viktiga spridningslänkar • Särskilda värden för biologisk mångfald, t.ex. rödlistade eller andra skyddsvärda arter eller individer (t.ex. enligt artskyddsförordningen), skyddsvärda träd <p>Beskriv ytterligare parametrar i fält till höger om de saknas i listan.</p>	<p>Större vattensalamander finns i området</p>	<p>I gällande detaljplan har områden som är intressanta för salamander sparats som naturmark. Det har även uppförts salamandertunnlar under vägnätet så att djuren ska kunna röra sig skyddat över ett större område. Kvartermarken som berörs av planändringen har bedömts som ointressant för större vattensalamander- Därmed anses frågan utredd i gällande detaljplan.</p>	<p>Ingen påverkan</p>

<p>Vatten</p>	<p>Platsen</p> <p>Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.</p>	<p>Påverkan</p> <p>Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs</p>	<p>BMP</p> <p>Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP</p>
<p>Exempel på parametrar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ytvatten • Grundvatten • Avrinningsområde • Vattenskyddsområde • Översvämningsrisk • Dagvatten • Miljökvalitetsnormer för vatten (MKN) <p>Beskriv ytterligare parametrar i fält till höger om de saknas i listan.</p>	<p>Ytvatten</p>	<p>Detaljplanändringen syftar inte till att ändra exploateringsgrad eller bestämmelse gällande andelen hårdgjorda ytor. Dagvatten hanteras enligt gällande detaljplan.</p>	<p>Ingen påverkan</p>
	<p>Grundvatten finns i grusåsen</p>	<p>Hantering av frågan anses utredd i gällande detaljplan. Enligt den MKB som gjorts bör gruset vara kvar i åsen snarare än användas vid byggnation.</p>	<p>Ingen påverkan</p>

<p>Hälsa, störningar & risker</p>	<p>Platsen</p> <p>Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.</p>	<p>Påverkan</p> <p>Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs</p>	<p>BMP</p> <p>Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP</p>
<p>Exempel på parametrar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Buller/vibrationer • Föroreningar (mark, luft, vatten) • Miljökvalitetsnormer (MKN) för luft • Risk för skred/erosion • Farligt gods • Närhet till tillståndspliktig verksamhet • Elektromagnetisk strålning • Radon i mark och vatten • Översvämningsrisk • Ljusförhållanden • Lokalklimat <p>Beskriv ytterligare parametrar i fält till höger om de saknas i listan.</p>	<p>Platsen är utsatt för buller främst från motorvägen men även till viss del från Kumlavägen. Trafikbullernivåerna beräknas öka något till följd av ökad trafikmängd när gällande detaljplan med ny trafikplats är färdigutbyggd.</p>	<p>Detaljplanändringen kan potentiellt ge upphov till ökade trafikrörelser, Bullernivåer kan potentiellt därmed komma att öka. Detta undersöks i planprocessen.</p>	<p>Potentiellt negativ</p>

<p>Sociala värden</p>	<p>Platsen</p> <p>Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.</p>	<p>Påverkan</p> <p>Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs</p>	<p>BMP</p> <p>Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP</p>
<p>Exempel på parametrar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rekreation & friluftsliv • Leder/stigar • Mötesplatser • Parker • Lekplatser • Anläggningar • Målpunkter • Fysiska eller mentala barriärer. • Tillgänglighet <p>Beskriv ytterligare parametrar i fält till höger om de saknas i listan.</p>	<p>Platsen är i nuläget ett delvis skogsbevuxet oexploaterat handels- och verksamhetsområde. Inga användarinriktade anläggningar eller aktiviteter finns inom området. Platsen utgör en barriär mellan bostäder och handelsområde.</p>	<p>Detaljplanändringen avser inte ändra någon struktur från gällande detaljplan men att möjliggöra för handel med livsmedel är positivt då närheten till bostadsområdet kan ge upphov till fler hållbara resor som annars skulle skett med bil.</p>	<p>positiv</p>

Kulturmiljö	Platsen Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.	Påverkan Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs	BMP Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv , negativ , ingen påverkan eller kan medföra BMP
Exempel på parametrar <ul style="list-style-type: none"> • Värdefulla bebyggelsemiljöer, byggnader eller landskap. • Fornlämningar, fornminne • Kulturminnesvård • Byggnadsminne • Kulturresevat • Landskaps- och stadsbildskaraktär. <p>Beskriv ytterligare parametrar i fält till höger om de saknas i listan.</p>	Fornlämningar har inventerats inom området. Länsstyrelsen bedömer att fornlämningarnas vetenskapliga värde är tillvarataget genom den arkeologiska utredningen och förundersökningen och en särskild arkeologisk undersökning skulle inte ge någon värdefull ytterligare kunskap.	Frågan är utredd i gällande detaljplan	Ingen påverkan